

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 72/2018-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Urbánekom, advokátska kancelária, Budovateľská 1055/8, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2017 mailom a 23. mája 2017 predložením originálu doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka), ktorou namietala porušenie

základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 22. novembra 2016 podala trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví a trestného činu neposkytnutia pomoci, v ktorej sa cítila poškodenou ako účastníčka dopravnej nehody, pri ktorej po páde z bicykla utrpela zranenia – ťažkú ujmu na zdraví.

3. Poverený príslušník odboru dopravných nehôd Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru Bratislava (ďalej len „poverený príslušník Policajného zboru“) uznesením ČVS: KRP-16/ODN1-BA-2017 z 2. februára 2017 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vec trestného oznámenia sťažovateľky odmietol, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo postupu podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

4. Proti rozhodnutiu povereného príslušníka Policajného zboru podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresná prokuratúra uznesením č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2016 (správne má byť zo 17. marca 2017, pozn.) podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nie dôvodnú.

5. Sťažovateľka je presvedčená, že okresná prokuratúra, ale aj poverený príslušník Policajného zboru porušili jej základné právo na inú právnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé konanie, a to arbitrárnym a svojvoľným postupom *„ohľadom nedostatočného zistenia skutkového stavu, nevysporiadania sa so zásadnými námietkami*

sťažovateľky a nesprávneho právneho posúdenia a procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré je v rozpore so zákonom“.

6. Podľa slov sťažovateľky orgány činné v trestnom konaní „*nezistili a neobjasnili skutkový stav veci v takom rozsahu, ako im to ukladá ustanovenie § 2 ods. 10 Trestného poriadku, najmä*

- nezistili skutkový stav veci tak, aby o ňom neboli dôvodné pochybnosti,

- nevykonali navrhované dôkazy potrebné pre posúdenie skutkovej a právnej otázky naplnenia podmienok pre začatie trestného stíhania,

- nevyhodnotili skutkovo správne priebeh nehody (ich závery nemajú dostatočnú oporu v doteraz vykonanom dokazovaní a dokonca odporujú priestorovému usporiadaniu miesta nehody) a

- nevysporiadali sa so všetkými zásadnými námietkami sťažovateľky.

Z tohto dôvodu nemohol byť náležite objasnený a posúdený ani právny stav v predmetnej veci.“.

7. Sťažovateľka uviedla, ktoré úkony poverený príslušník Policajného zboru v uvedenej veci vykonal, a opísala aj okolnosti, ktoré považovala za nedostatky týchto úkonov, a teda pochybenia povereného príslušníka Policajného zboru. Išlo o neodstránenie nejasností a nezrovnalostí vo výpovedi svedka udalosti, vyhotovenie skutočností nezodpovedajúcemu priestorovému usporiadaniu zobrazenia miesta nehody a príliš stručný záznam zo šetrenia.

8. Napriek tomu, že sťažovateľka tieto nedostatky a pochybenia v sťažnosti proti rozhodnutiu povereného príslušníka Policajného zboru namietala a navrhovala vykonať ďalšie úkony, okresná prokuratúra sa s nimi vôbec nevysporiadala.

9. Sťažovateľka trvá na tom, že závery orgánov činných v trestnom konaní o priebehu nehody nemajú dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Právne posúdenie veci okresnou prokuratúrou na základe vykonaného dokazovania bolo podľa sťažovateľky arbitrárne a svojvoľné a skutkové závery nelogické, vnútorne si odporujúce.

10. Podľa slov sťažovateľky vymedzenie skutku zo strany orgánov činných v trestnom konaní bolo svojvoľné, a teda neprípustné a v rozpore so zákazom ľubovôle pri rozhodovaní štátnych orgánov. Napriek nezrovnalostiam a nejasnostiam tieto orgány „nepovažovali za potrebné vykonať ďalšie dôkazy tak ako to sťažovateľka žiadala a ktoré by mohli pomôcť objasniť skutočný priebeh nehody, pri ktorej utrpela ťažkú ujmu na zdraví“.

11. Sťažovateľka taktiež vytkla poverenému príslušníkovi Policajného zboru, ako aj okresnej prokuratúre, že sa „vôbec nezaoberali otázkou, prečo na miesto nehody nebola privolaná polícia, ktorá mohla zistiť totožnosť účastníkov nehody... bez pochybností objasniť skutočný priebeh nehody, najmä včas zabezpečiť kamerové záznamy a ďalších svedkov“.

12. Sťažovateľka je presvedčená, že „Z doteraz vykonaného dokazovania bez pochyby vyplýva, že k nehode, pri ktorej sťažovateľka utrpela závažne, život ohrozujúce zranenia došlo práve v dôsledku pohybu skupiny 3-4 chodcov po cyklistickom chodníku, ktorí porušili všeobecne záväzné právne predpisy o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky“ a „Keďže medzi konaním skupiny chodcov (porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky) a následkom nehody (ťažká ujma na zdraví sťažovateľky) je príčinný vzťah, zákonné znaky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona boli naplnené.“. Podľa jej názoru okresná prokuratúra „nedostatočne a nesprávne“ vylúčila zodpovednosť chodcov za nehodu napriek tomu, že preukázateľne porušili dopravné predpisy a značenia, v dôsledku čoho došlo k nehode.

13. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo dňa 17. 03. 2016 (správne má byť 2017, pozn.) porušené bolo.“

2. *Základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo dňa 17. 03. 2016 (správne má byť 2017, pozn.) porušené bolo.*

3. *Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo dňa 17. 03. 2016 (správne má byť 2017, pozn.) sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.*

4. *Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25.000,- EUR..., ktoré je Okresná prokuratúra Bratislava I povinná vyplatiť jej do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

5. *Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 312,34 EUR... ktoré je Okresná prokuratúra Bratislava I povinná vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. Jána Urbánka, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

17. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

20. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2017, ku ktorému malo dôjsť tým, že orgány činné v trestnom konaní o trestnom oznámení sťažovateľky rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nevysporiadali sa s argumentáciou a návrhmi sťažovateľky, a ich právne posúdenie veci (najmä pokiaľ ide o okresnú prokuratúru)

sťažovateľka považuje za arbitrárne a svojvoľné a skutkové závery za nelogické, vnútorne si odporujúce.

21. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny rozhodnutím okresnej prokuratúry ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou poukazuje na to, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní (v danom prípade orgánu prokuratúry) zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa/ky vyhovelí v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho/jej predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Ústavný súd opakovane judikoval, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06). Ústavný súd zároveň pripomína, že ani zo žiadneho z ustanovení Trestného poriadku, ani zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania proti konkrétnej osobe.

22. Rovnako ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená napr. na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porov. Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESLP z 21. 9. 2004, bod 48].

23. V tejto súvislosti ústavný súd tiež poznamenáva, že z právneho poriadku Slovenskej republiky, ako aj z právnych poriadkov mnohých členských krajín Európskej únie možno vyvodiť, že jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj

skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Pre účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv (m. m. I. ÚS 263/09, II. ÚS 676/2016).

24. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd pristúpil k posúdeniu sťažnosti sťažovateľky z toho hľadiska, či okresná prokuratúra dala svojej ústavnej povinnosti zadosť a vecou sťažovateľky sa zaoberala zákonom ustanoveným spôsobom.

25. Okresná prokuratúra v odôvodnení napadnutého uznesenia č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2017, ktorým zamietla sťažnosť sťažovateľky proti rozhodnutiu povereného príslušníka Policajného zboru z 2. februára 2017, v relevantnej časti uviedla:

«Poverený príslušník pri svojom postupe vychádzal z doteraz zistených skutočností a zabezpečených dôkazov a to najmä zo zápisnice o trestnom oznámení, výpovede [REDAKOVANÉ], z listinných dokladov - stanoviska dopravno-inžinierskeho oddelenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru Bratislava... záznamu zo šetrenia, záznamu o dopravnej nehode, zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody s fotodokumentáciou, lekárskeho správ o zraneniach [REDAKOVANÉ], kópiu dokladu o jej práceneschopnosti, pričom poukazuje na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania má za preukázané, že v predmetnej veci absentuje protiprávne konanie inej osoby, ktoré by zakladalo jej trestnoprávnu zodpovednosť, preto nie je dôvod na začatie trestného stíhania.

V danom štádiu konania z vykonaného dokazovania sa nepotvrdilo podozrenie o protiprávnom konaní trestne zodpovednej osoby, ktoré malo spôsobiť zranenia oznamovateľky [REDAKOVANÉ]...

Pri ustálení skutkového deja poverený príslušník vychádzal zo skutočností, ktoré uviedol nezávislý svedok nehody [REDAKOVANÉ], ktorý videl oznamovateľku viesť bicykel po cyklistickej cestičke v smere od [REDAKOVANÉ] k [REDAKOVANÉ]. Oznamovateľka išla podľa názoru pána [REDAKOVANÉ] neprimeranou rýchlosťou, pričom po cyklistickom chodníku v tom čase prechádzala skupinka 3-4 chodcov a to v opačnom smere ako oznamovateľka. Chodci vytvorili približujúcej sa cyklistke koridor, aby umožnili jej prejazd, následne svedok videl ako cyklistka letí ponad riadidlá bicykla a padá hlavou na zem, pričom nevidel žiaden kontakt medzi chodcom a cyklistkou - oznamovateľkou. Svedok [REDAKOVANÉ] ihneď bežal k oznamovateľke, ktorej pomáhali chodci, pri ktorých oznamovateľka spadla.

V tomto smere považujem námietku oznamovateľky o nedostatočne zistenom skutkovom stave ohľadne skutkového deja za nedôvodnú, pretože svedok [REDAKOVANÉ] pomerne podrobne popísal jednak priebeh nehody, pohyb a správanie sa cyklistu aj chodcov pred nehodou, ako aj samotný mechanizmus ako oznamovateľka prišla ku zraneniam. Popis udalostí [REDAKOVANÉ] poskytuje dostatočný rámec pre ustálenie skutkového stavu.

Skutočnosti vzťahujúce sa k nehodovému deju, ktoré uviedla oznamovateľka v trestnom oznámení, resp. v sťažnosti, že „... pri telefonickom rozhovore jej mal pán [REDAKOVANÉ] uviesť, že pred nehodu cyklistka (oznamovateľka) nešla na bicykli rýchlo a snažila sa vyhnúť chodcom, ktorí sa pozerali [REDAKOVANÉ], pričom došlo k jej pádu na zem“, som vyhodnotil ako nedôvodné, pretože poverený príslušník vypočul pána [REDAKOVANÉ], ktorý vypovedal o skutku tak, ako to je vyššie uvedené.

Pri hodnotení skutkového stavu je potrebné uviesť, že okolnosti uvádzané [REDAKOVANÉ] spolu so zistenými skutočnosťami z listinných dôkazov do seba logicky zapadajú:

- skutočnosť, že cyklistka preletela cez riadidlá bicyklu korešponduje so záverom o neprimeranej rýchlosti cyklistky s následným náhlym prudkým zabrzdzením bicyklu,

- skutočnosti, že cyklistka preletela cez riadidlá a hlavou dopadla na zem zodpovedajú aj zranenia hlavy oznamovateľky - subdurálne krvácanie, zlomenina nosových kostí, zlomenina bázy lebky, trhlina kalvy vpravo, čo svedčí o nekontrolovanom páde na hlavu dopredu a dopadu tvárou na zem,

- chodci sa síce pohybovali po časti chodníka, ktorý je určený pre pohyb cyklistov, avšak na približujúcu sa oznamovateľku reagovali tak, že jej vytvorili koridor, aby mohla bezpečne prejsť a teda z ich reakcie možno usúdiť, že sledovali dianie na chodníku

a cyklistickom chodníku, naopak cyklistka zjavne nevenovala pozornosť, čo sa deje na cyklistickom chodníku a bola prítomnosťou chodcov prekvapená, čo vyústilo do prudkého brzdeného manévru s následným preletením riadidiel a pádom na zem.

Vo vzťahu k miestu nehody je potrebné uviesť, že v jeho tesnej blízkosti sa nachádza [REDAKOVANÉ], o ktorom je všeobecne známe, že je miestom, ktoré navštevuje množstvo ľudí, cyklistická cestička je situovaná medzi obchodným centrom (v blízkosti terasy reštaurácie) a chodníkom pre chodcov vedľa ktorého je protipovodňový múrik rieky [REDAKOVANÉ]. Nábregie od [REDAKOVANÉ] smerom do centra mesta je veľmi často využívané ako promenáda a teda sa jedná o miesto, kde je veľká koncentrácia a veľký pohyb chodcov, čo pre bezkolízny priebeh predpokladá zvýšenú disciplinovanosť a ohľaduplnosť tak chodcov ako aj cyklistov s dôrazom najmä na zvýšenú pozornosť sledovania situácii v cestnej premávke, čo je v mieste nehody zdôraznené dopravným značením C 13 (cestička pre chodcov a cyklistov) ako aj tabuľou žltej farby „Spomaľ, chodci na cyklotrase“ (ako upozornenie pre cyklistov) a bielou tabuľou „Chodci, nevstupujte bezdôvodne na cyklistický chodník“ (ako upozornenie pre chodcov). Je potrebné uviesť, že k nehode došlo v letnom dovolenkovom období, počas voľného dňa (sobota 20. 08. 2016 o cca 17.50 hodine) v podvečerných hodinách a teda oznamovateľka musela v danom mieste a čase predpokladať zvýšený pohyb chodcov a mala týmto okolnostiam prispôbiť jednak rýchlosť svojej jazdy na bicykli ako aj venovať zvýšenú pozornosť dianiu v tejto špecifickej premávke, čo však neurobila, pretože z jej reakcie na chodcov možno vyvodit' záver, že bola ich prítomnosťou prekvapená.

Ďalšie námietky oznamovateľa, že poverený príslušník mal zistiť ďalších svedkov nehody, oboznámiť sa so zvukovou nahrávkou na tiesňovú linku 112, vypočúť pracovníkov RZP, zisťovať, prečo nebola na miesto nehody privolaná polícia sú rovnako nedôvodné. Z výpovede [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že na tiesňovú linku 112 volal práve on, nahlásil úraz a pokyny ako má postupovať so zranenou, ktoré dostal od operátorky, povedal osobám, ktoré zranenej cyklistke pomáhali. Pracovníci RZP prišli k zranenej cyklistke až po nahlásení úrazu a je zrejmé, že k okolnostiam vzniku zranení by nevedeli uviesť žiadne relevantné skutočnosti. Zisťovanie dôvodov, prečo na miesto nehody nebola privolaná polícia rovnako nemá vplyv na záver o tom, že sa nejedná o trestný čin.

V súvislosti s ďalšou námietkou oznamovateľky a to porušením ustanovení zo strany chodcov:

- § 53 odsek 2 zákona číslo 8/2009 Zbierky zákonov - „chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť“

- § 53 odsek 4 zákona číslo 8/2009 Zbierky zákonov - „pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. To platí na priechode pre chodcov i mimo neho. Chodec nesmie prekonávať zábradlie ani iné zábrany.“

- § 52 odsek 1 zákona číslo 8/2009 Zbierky zákonov - „chodec je povinný používať predovšetkým chodník“

konštatujem, že predmetné ustanovenia sa nevzťahujú na posudzovanú situáciu, pretože ukladajú povinnosti chodcom pri vstupe na vozovku, pričom ku kolíznej situácii došlo na cestičke pre chodcov a cyklistov a nie na vozovke, ktorú definuje zákon o cestnej premávke ako „spevnenú časť cesty určenú predovšetkým na premávku motorových vozidiel.“

V danom prípade je potrebné uviesť, že neznámi chodci porušili pravidlo ustanovené v § 55 odsek 6 zákona číslo 8/2009 Zbierky zákonov. Predmetné porušenie (pohyb chodcov po pruhu vyhradenom pre cyklistov, pričom na približujúceho sa cyklistu reagovali rozostúpením sa po stranách a vytvorením koridoru na jeho prejazd) nemožno bez ďalšieho brať ako dôvod, ktorý by automaticky určoval trestnoprávnú zodpovednosť týchto chodcov za vzniknutý úraz oznamovateľky a to s ohľadom na uplatňovanie princípu tzv. obmedzenej dôvery v cestnej premávke.

Tento princíp určuje, aby aj účastník cestnej premávky, rešpektujúci dopravné predpisy adekvátne reagoval na prípadné porušenia pravidiel cestnej premávky zo strany iného účastníka cestnej premávky, ktoré vníma a to tak, aby minimalizoval, prípadne sa úplne vyhol kolíznej situácii a to napríklad tak, že spomalí, zastaví vozidlo, či inak reaguje na evidentné porušenie pravidiel cestnej premávky iným účastníkom. Predmetné obmedzenie môže vyplynúť z konkrétnej kolíznej situácie, ktorá nastala, pričom účastník cestnej premávky má povinnosť reagovať, tak aby ku kolízii nedošlo.

Námietka poškodenej o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia nie je rovnako dôvodná, pretože i keď sa jedná o pomerne stručné odôvodnenie, z jeho obsahu vyplýva, že poverený príslušník poukázal na dôkazy - výpoveď [REDAKOVANÉ] ohľadne skutkového deja, ďalej na skutočnosti, ktoré vyplynuli z dodatočnej dokumentácie skutku, resp. stanoviska dopravno-inžinierskeho oddelenia Krajského dopravného inšpektorátu Bratislava - a právne úvahy, ktoré ho viedli k vydaniu rozhodnutia.

Vo vzťahu k domnienke oznamovateľky, že konaním chodcov došlo ku spáchaniu trestného činu neposkytnutia pomoci uvádzam, že toto podozrenie sa rovnako nepotvrdilo a to s ohľadom na okolnosti uvádzané [REDAKOVANÉ], ktorý vo výpovedi uviedol, že chodci ihneď po páde oznamovateľky sa jej snažili poskytnúť prvú pomoc, preto [REDAKOVANÉ] odbehol po telefón a volal na linku 112, kde mu operátorka poskytovala rady ohľadne prvej pomoci, ktoré on následne odovzdával chodcom, v ktorých bezprostrednej blízkosti oznamovateľka spadla. Títo chodci sa o oznamovateľku starali až do príchodu RZP a z miesta odišli až po odchode vozidla RZP.

Je celkom bežné a normálne, že v prípade, ak je viac osôb pri zranenom, tak niektorý z nich poskytuje potrebnú pomoc a ďalší zase zabezpečí príchod odbornej pomoci. Naopak bolo by kontraproduktívne a nelogické, ak by všetky osoby len volali na tiesňovú linku a nikto z nich by neposkytoval zranenej prvú pomoc. Skutočnosti, že chodci sa nesnažili vyhnúť sa „zodpovednosti za svoje konanie“ ako to naznačila oznamovateľka, najviac zodpovedá fakt, že nie len že poskytovali prvú pomoc až do príchodu RZP a na mieste zotrvali, ale z miesta úrazu odišli až po odchode RZP.»

26. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že nie je súčasťou sústavy orgánov činných v trestnom konaní, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (pozri čl. 124 ústavy). Cieľom uplatňovania právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrane práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská

republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

27. Výhrada sťažovateľky v podstate spočíva v tom, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní (teda aj okresnej prokuratúry) nebolo vyhovené jej trestnému oznámeniu, a teda nedošlo k začatiu trestného stíhania za sťažovateľkou v trestnom oznámení opísaný skutok. Rozhodnutie okresnej prokuratúry pritom považuje za arbitrárne, svojvoľné, nezohľadňujúce jej argumenty a prijaté na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

28. Ako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry vyplýva, sťažnosťou sťažovateľky proti uzneseniu povereného príslušníka Policajného zboru z 2. februára 2017 sa zaoberala a na všetky pre konečné rozhodnutie relevantné skutkové a právne otázky dala presvedčivé odpovede. Po oboznámení skutkových okolností vyplývajúcich zo spisového materiálu (najmä z výpovede svedka [REDACTED]) okresná prokuratúra jasne uviedla, ktoré okolnosti prípadu bránili jeho posúdeniu ako trestného činu. Uviedla, prečo považovala zistenia skutkového stavu za dostatočné, a to s poukazom na konkrétne dôkazné prostriedky, z ktorých vyplynuli pre jej rozhodnutie podstatné dôkazy. Okresná prokuratúra neopomenula reagovať ani na sťažovateľkou navrhované vykonanie ďalších dôkazov s tým, že ich vykonanie by nemalo žiaden dopad na prijaté závery. Ústavný súd nepovažuje za potrebné na tomto mieste znovu opakovať, prípadne „dovysvetľovať“ všetky dôvody zamietnutia opravného prostriedku sťažovateľky proti uzneseniu povereného príslušníka Policajného zboru z 2. februára 2017, keďže ich považuje za jasné, určité a zrozumiteľné.

29. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie okresnej prokuratúry nemožno hodnotiť ako ústavne nekonformné. Výklad a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení okresnou prokuratúrou je potrebné považovať za súladné s ich znením, zmyslom a účelom. Odôvodnenie rozhodnutia reflektuje jeho výrok, je logické, založené na racionálnych úvahách, bez vnútorných rozporov. Zo strany ústavného súdu si teda napadnuté uznesenie nevyžaduje žiadnu korekciu.

30. Možno konštatovať, že okresná prokuratúra si splnila povinnosť vyplývajúcu jej z ústavnoprávneho príkazu postupovať a rozhodnúť vo veci pri súčasnom zachovaní a rešpektovaní základných práv a slobôd sťažovateľky.

31. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresnej prokuratúry nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresnej prokuratúry svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov orgánov verejnej moci, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresnej prokuratúry iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad okresnou prokuratúrou takéto nedostatky nevykazuje.

32. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresnej prokuratúry, ústavný súd poukazuje na judikatúru ESLP, podľa ktorej sa tento článok dohovoru vôbec nestal aplikovateľným, ak trestné oznámenie podané údajným poškodeným bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a [pozri Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie, 2. 10. 2006, č. 29858/03, oddiel 1].

33. V danom prípade bolo trestné oznámenie sťažovateľky odmietnuté, a teda k začatiu trestného stíhania nedošlo. Takéto procesné štádium ukončenia veci sťažovateľky vylučuje možnosť jej nároku profitovať z čl. 6 ods. 1 dohovoru.

34. V danej veci je teda vylúčené použitie čl. 6 ods. 1 dohovoru.

35. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že medzi označeným uznesením okresnej prokuratúry č. k. 4 Pn 72/17/1101-6 zo 17. marca 2017 a namietaným porušením základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru chýba príčinná súvislosť, preto ústavný súd nemohol inak, iba sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

36. Pretože sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jej požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2018